

требности при повишаване на качеството на живота. Измежду лостовете за изграждане на това пространство са: увеличаване на изследователския капацитет на страните; повече инвестиции за научни изследвания, повече иновации. По този повод Европейската комисия е приела “широко базирана иновационна стратегия”.

Иновацията (нововъведението) се определя като фактор, променящ резултатността на използваните ресурси. Чрез иновациите се внасят полезни и ефективни промени във всяка социална дейност, включително и в науката (Дракър, 1992, с. 46). Крайната цел на иновациите, разбира се, е повишаване на качеството на живота на обществото и на неговите членове.

Ще се спра по-специално на проблема за иновациите, като се опитам да обоснова и формулирам и да покажа един конкретен подход за активизиране на иновациите специално в областта на статистическата теория и практика и при подготовката на специалистите статистици.

2. За да има иновации (т.е. ефективни промени в социалните дейности и в познанието), най-важното условие за това е да възникват и да се обосновават идеи за нововъведения, както и реални мотиви за иновационна активност. В този смисъл от статистическата научна общност се очакват повече идеи, нови знания, теории, методи, промени в организацията на дейността и други, насочени към развитие на статистическата наука и практика. Но за да се раждат повече нови идеи, изследователите се нуждаят от специални знания и умения - различни от тези, които те са получавали и получават от традиционната образователна система.

В хилядолетната история на човечеството до немного отдавна (а у нас изглежда все още) не само обикновените хора, но дори и учените са гледали на появата на новите открития и изобретения като на нещо неочаквано, нещо мистично и по принцип неуправляемо. Вярвали са, че откритията и оригиналните идеи непременно изискват висок интелект и специални дарования. Смятали са, че те са недостъпни за обикновения ум.

Днес са налице достатъчно основания да се смята, че иновативното мислене съвсем не е “дар на боговете”, т.е. умение на малцина богоизбрани. И вече няма спор по това, че за да бъдем творци на новото, ние се нуждаем не само от интелектуални заложби, но и от специални знания и умения - такива, които ще ни позволяват по-често и по-успешно да откриваме полезни идеи и да ги прилагаме в живота. Нуждаем се от творческо мислене¹. За щастие, уменията за това не са непременно генетично обусловени. Напротив, те могат да се формират и развиват във всеки нормално функциониращ

---

¹ С известна условност в случая използвам термините творческо (креативно), иновативно и евристично мислене като синоними.